

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van GO! basisschool De Rozen Lokeren te LOKEREN

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 130096

Instelling GO! basisschool De Rozen Lokeren

Directeur Nell DE GENDT

Adres Kerkhofstraat 29 - 9160 LOKEREN

Telefoon 09-348.25.48

E-mail bs.lokeren.rozen@g-o.be

Bestuur van de instelling GO! scholengroep Schelde-Dender-Durme

Adres Zuidlaan 3 - 9200 DENDERMONDE

Scholengemeenschap Schelde Dender Durme

Adres Noordlaan 10 - 9230 Wetteren

CLB GO! CLB Dendermonde

Adres Grote Markt 25 - 9200 DENDERMONDE

Dagen van het doorlichtingsbezoek 14-03-2016, 15-03-2016, 16-03-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 16-03-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 22-04-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Barbara LECOQ

Teamleden Thierry DE VOS

Externe deskundige(n) Marjan ARS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	8
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	8
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	9
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij	9
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek	9
3.1.1.4 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek	9
3.1.1.5 Lager onderwijs: wiskunde	12
3.1.1.6 Lager onderwijs: mens en maatschappij	14
3.1.1.7 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek	15
3.1.1.8 Lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek	15
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	17
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	17
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	18
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	20
4.1 Evaluatiepraktijk	20
4.2 Leerbegeleiding	21
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	23
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	26
6.1 Wat doet de school goed?	26
6.2 Wat kan de school verbeteren?	26
6.3 Wat moet de school verbeteren?	27
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	28
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	28

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de GO! basisschool De Rozen gelegen te Lokeren. Drie jaar geleden splitste het schoolbestuur deze vestigingsplaats af van de GO! basisschool De Bloemenhof. Zo werd GO! basisschool De Rozen een autonome basisschool. Het schooldomein ligt in een groene omgeving dicht bij parken en een bos. De actieve deelname in het project 'School in zicht' stimuleert de diversiteit in de leerlingenpopulatie alsook een aangroei in het leerlingenaantal. Dit schooljaar voerde de school een éénmalige capaciteitsuitbreiding uit zodat ze alle broers en zussen alsook kinderen uit de omgeving kon inschrijven. De school plaatste hiervoor containerklassen bij. De wijziging in haar leerlingenpopulatie en in de schoolstructuur noopt de school tot het schrijven van een nieuwe schoolvisie. In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen.

Op basis van het vooronderzoek van 7 maart 2016 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor de leergebieden wiskundige initiatie, wetenschappen en techniek en mens en maatschappij de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze of het schoolteam voor de leergebieden wiskunde, wetenschappen en techniek en mens en maatschappij de eindtermen bereikt. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de evaluatiepraktijk en leerbegeleiding en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van de regelgeving en de mate waarin het schoolteam aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat in **de kleuterafdeling** de resultaten van **mens en maatschappij en wetenschappen en techniek** aan de verwachtingen **voldoen**. De kleuteronderwijzers vertrekken vanuit een webschema voor de invulling van hun themaplanning. Hierin integreren ze de verschillende domeinen van deze leergebieden. Verschillende kleuteronderwijzers creëren ervaringsgerichte situaties die de kleuters aanzetten tot experimenteren, ervaren en al spelend hun leefwereld en de omgeving te verkennen.

Het onderwijsaanbod voor **wiskundige initiatie voldoet niet** aan de verwachtingen van de overheid. Het kleuterteam streeft in onvoldoende mate de ontwikkelingsdoelen van wiskundige initiatie na. De manier waarop de kleuteronderwijzers activiteiten voor wiskundige initiatie plannen, biedt geen garantie dat het aanbod evenwichtig en volledig is. Het uitlokken van rekenhandelingen in de geleide activiteiten alsook de materiële verrijking van de speelleerhoeken zijn verschillend van kwaliteit per klasgroep. Hierdoor krijgen de kleuters weinig kansen om rekenhandelingen uit te voeren, te representeren en te verwoorden in concrete situaties. Ook de gradatie over de leeftijdsgroepen heen is niet verzekerd. De evaluatiepraktijk is onvoldoende representatief en evenwichtig om tot een scherpe beeldvorming te komen. Dit belemmert een planmatige en doelgerichte leerbegeleiding.

In **de lagere afdeling** wijst het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen uit dat de resultaten van de onderzochte leergebieden **wiskunde, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek niet** aan de verwachtingen van de overheid **voldoen**. De onderwijzers bereiken de eindtermen voor deze leergebieden in onvoldoende mate. In de lagere afdeling baseren de onderwijzers zich op onderwijsleerpakketten om het aanbod voor deze leergebieden te stofferen.

Voor **wiskunde** zijn er grote verschillen in de wijze waarop de onderwijzers dit leergebied didactisch aanpakken. Uit de resultaten blijkt dat heel wat leerlingen moeite hebben om de basisvaardigheden voor meten, cijferen en toepassingen met getallen en bewerkingen te verwerven in betekenisvolle situaties. Het team maakt geen afspraken over de volledigheid van haar aanbod noch over het materiaalgebruik doorheen de opeenvolgende leerjaren. Om de leervorderingen van de leerlingen op te volgen, gebruikt het team de methodegebonden alsook genormeerde toetsen. Deze toetsresultaten analyseren de meeste onderwijzers op een weinig kwaliteitsvolle manier. Dit hypothekeert een doelmatige zorgbegeleiding om individuele leerlingen systematisch en gericht te remediëren. Hierdoor krijgen de leerlingen die extra leerbegeleiding nodig hebben, niet de geschikte ondersteuning.

Uit de documenten, de observaties en de gesprekken blijkt dat de leerlingen aan het eind van de lagere afdeling de eindtermen voor **mens en maatschappij en wetenschappen en techniek** in onvoldoende mate bereiken. De visie en de kerngedachten van het leerplan zijn weinig richtinggevend voor de onderwijspraktijk. De meeste onderwijzers hebben nog te weinig zicht op een evenwichtig en volledig aanbod. Ze benutten de directe en verdere schoolomgeving weinig doordacht en doelgericht als uitgangspunt voor hun onderwijsaanbod. Het ontbreekt het lagere schoolteam aan inhoudelijke schoolafspraken voor de opbouw en de graduele verkenning van de omgeving, de actualiteit en activiteiten om de nodige kennis, specifieke vaardigheden en attitudes te verwerven. Het team kwam nog niet tot een gezamenlijke visie over een meer brede evaluatie van deze leergebieden. Het professionaliseringstraject vanuit de scholengroep biedt kansen om het onderwijsaanbod voor wetenschappen en techniek te versterken op schoolniveau.

Het onderzoek naar **de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking** van de processen in de focus maakt duidelijk dat het schoolteam geen éénduidige visie heeft over wat **de evaluatiepraktijk** voor haar leerlingen kan betekenen. Daarvoor ontbreekt een evenwichtige en doelgerichte evaluatiepraktijk met grondige analyse van de verkregen resultaten. De huidige evaluatiepraktijk mist systematiek om de verschillende gegevens overzichtelijk bij te houden. Het schoolwerkplan voorziet hiervoor weinig concrete richtlijnen en duidelijke criteria om het schoolteam handvatten aan te reiken voor een evenwichtige proces- en productgerichte evaluatie. Hierdoor ontbreekt een brede beeldvorming op de totale persoonlijkheidsontwikkeling van elke leerling.

Voor **de leerbegeleiding** steunt het schoolteam op een schooleigen zorgvisie. De indeling van de leerlingen in de verschillende fasen van het zorgcontinuüm vormt het uitgangspunt. De zorgcoördinator werkt hiervoor structuren en documenten uit om de praktisch-organisatorische werking te stroomlijnen. Door de recente ontwikkeling van de schoolvisie, de prille invoering van het zorgsysteem, alsook de beperkte beeldvorming missen de ondersteunende zorginterventies in de meeste klassen een doelgerichte, planmatige en remediërende aanpak.

Het onderzoek van **het algemeen beleid** toont aan dat de directeur haar leiderschap deelt en oog heeft voor verandering. De grote inzet van de leerkrachten om de vele vernieuwingen door te voeren, getuigt van de ontwikkelingsgerichtheid binnen de school. De teamleden krijgen een grote autonomie, maar missen gerichte druk en een doelmatige aanpak van vernieuwingstrajecten. Hierdoor leeft niet altijd een gelijkgerichte zienswijze op het onderwijskundig handelen. De participatieve besluitvorming verloopt weinig efficiënt en de kwaliteitszorg staat aan het begin van de ontwikkeling. Het team evalueert niet systematisch haar werking noch haar outputresultaten om van daaruit de schoolwerking bij te sturen.

Tenslotte onderzocht de inspectie ook een selectie van **de regelgeving** en de mate waarin de school aandacht heeft voor **de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving**. Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van **de overige erkenningsvoorwaarden** toont aan dat het schoolteam **de onderzochte reglementering respecteert**. Het schoolteam respecteert eveneens de geselecteerde overige regelgeving. Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving wijst uit dat de school haar beleid afstemt op de scholengroep. Die stuurt in samenspraak met de school op een systematische wijze het beleid aan. De onderwijsinspectie vertrouwt op het beleidsvoerend vermogen van de school om het huidige beleid structureel verder te zetten.

De onderwijsinspectie sluit de doorlichting af met **een gunstig advies** voor de erkenningsvoorwaarde '**bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne**' en voor '**de overige erkenningsvoorwaarden**'. Voor **het kleuteronderwijs** formuleert de onderwijsinspectie voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het leergebied wiskundige initiatie een **beperkt gunstig advies**. Voor **het lager onderwijs** formuleert de onderwijsinspectie **een beperkt gunstig advies** voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor wiskunde, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

- wiskundige initiatie
- wetenschappen en techniek
- mens en maatschappij

Lager onderwijs - Leergebieden

- wiskunde
- wetenschappen en techniek
- mens en maatschappij

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

- Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

- Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet niet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie in onvoldoende mate na. Er zijn grote verschillen merkbaar in de wijze waarop de kleuteronderwijzers dit leergebied aanpakken en in de geleverde onderwijskwaliteit voor dit leergebied. Vooral voor het domein meten vertoont het onderwijsaanbod hiaten. Afspraken over de graduele opbouw van het onderwijsaanbod doorheen de kleuterafdeling ontbreken. De evaluatiepraktijk is onvoldoende representatief en evenwichtig om tot een scherpe beeldvorming te komen. Dit belemmert een planmatige en doelgerichte leerbegeleiding.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied mens en maatschappij in voldoende mate na. Vanuit de thematische planning heeft het kleuterteam aandacht voor een gevarieerd aanbod dat de verschillende domeinen van het leergebied bestrijkt.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wetenschappen en techniek in voldoende mate na. Vanuit de thematische planning heeft het kleuterteam aandacht voor een gevarieerd aanbod dat de verschillende domeinen van het leergebied bestrijkt.

3.1.1.4 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek

Curriculum	De kleuteronderwijzers gebruiken een neteigen referentiekader gelinkt aan
Onderwijsaanbod	woordenschatverwerving als leidraad voor het nastreven van de
<i>Referentiekader</i>	ontwikkelingsdoelen. Het noteren van doelen in planningsdocumenten gebeurt
<i>Planning</i>	bij sommige kleuteronderwijzers weinig vanuit een intentionele
<i>Evenwichtig en volledig</i>	doelgerichtheid. De activiteitenkeuze of hoekverrijking correspondeert er
<i>Samenhang</i>	onvoldoende met de doelenselectie.
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

De meeste kleuteronderwijzers plannen en bewaken het onderwijsaanbod aan de hand van een digitaal planningsinstrument. Ze gebruiken het digitaal overzicht van nagestreefde en nog na te streven doelen om de volledigheid van het onderwijsaanbod in kaart te brengen. Dit overzicht blijkt nog onvoldoende een betrouwbaar instrument om de volledigheid te garanderen door een veelheid aan soorten en het grote aantal geselecteerde doelen bij de activiteiten. Een doordachte selectie van dominante doelen en daarop gerichte activiteiten is nog in ontwikkeling.

Voor de themaplanning gebruiken de kleuteronderwijzers een webschema waarin ze voor elk leergebied de na te streven leerplandoelen én woordenschat vermelden. De aandacht voor horizontale samenhang tussen de verschillende leergebieden blijkt hieruit.

De planning voor terugkerende activiteiten en gewoontevorming vertoont zelden een duidelijke gradatie qua doelen, inhoud en materiaal. Het is nog geen verworvenheid om de schoolafspraken voor een doelgerichte planning met oog voor een doorgaande lijn toe te passen.

Voor wiskundige initiatie streven de kleuteronderwijzers naar een geïntegreerde aanpak binnen hun themaplanning. De meesten organiseren activiteiten of bieden hoekverrijking aan gericht op ervaringskansen met tellen, manipuleren, seriëren en ordenen van hoeveelheden. De aandacht om bij de kleuters rekenhandelingen uit te lokken en deze te verwoorden en te representeren is sterk leerkrachtafhankelijk. De kleuteronderwijzers bieden de kleuters minder systematisch en weinig doelgericht oefenkansen om inzichten, vaardigheden en attitudes binnen het domein meten en ruimte te verwerven. De graduele opbouw en samenhang voor onder meer wiskundige en ruimtebegrippen, puzzels, meten en de ruimtelijke oriëntatie ligt niet vast. Het kleuterteam maakt weinig afspraken over een consecutieve opbouw van activiteiten, een graduele doelselectie, de systematiek en de aanpak en een doelgerichte selectie van ondersteunende materialen om specifieke kennis en vaardigheden binnen wiskundige initiatie, ruimte en techniek te verwerven.

De themaplanning vertrekt vanuit wereldoriënterende leerplandoelen waaraan de kleuteronderwijzers thematische woordenschat koppelen. De aanpak is werkelijkheidsgericht en sluit in de meeste klassen aan bij de leef- en belevingswereld van de kleuters. In en rond de school organiseren de kleuteronderwijzers waarnemingen en wandelingen. Verschillende kleuteronderwijzers nodigen experts uit en verrijken hun speel- en werkhoeven zodat kleuters kunnen experimenteren met allerlei materialen. Zo is er in de klas van de oudste kleuters een 'handige-handjes-tafel' waarin kleuters kansen krijgen tot initiatief om hun technologische en probleemoplossende vaardigheden te ontwikkelen. De kleuters krijgen zo de kans om heuristieken toe te passen.

Het 'Lift-project' in deze klas stimuleert de ontwikkeling van sociale vaardigheden.

Uit de analyse van de planningsdocumenten en de gevoerde gesprekken met de kleuteronderwijzers blijkt dat sommige kleuteronderwijzers weinig zicht hebben op het totale aanbod binnen de kleuterafdeling. In het webschema leggen de kleuteronderwijzers een duidelijke klemtoon op de horizontale samenhang tussen de verschillende leergebieden. Voor de ontwikkeling van het tijdsbesef, de diverse kalenders, het takenbord en het hoekenwerk zorgt het kleuterteam voor een verticale afstemming.

De meeste kleuteronderwijzers streven een brede harmonische vorming na. Leerkrachtafhankelijk stimuleren ze de kleuters tot het verwoorden van denkstappen en ondersteunt de kleuteronderwijzer het proces van de zelfsturing door het functioneel inzetten van materialen en stappenplannen.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

In de meeste klassen is er een divers aanbod aan ontwikkelingsmaterialen aanwezig. Het aanbod aan experimenteer- en ontwikkelingsmaterialen voor de domeinen meten en techniek is veeleer beperkt. De kleuteronderwijzers bieden weinig doordacht dit materiaal aan. Zo geven ze de kleuters slechts beperkte kansen tot wiskundig handelen en verwoorden en tot inzicht verwerven in de verschillende grootheden zoals onder meer oppervlakte, gewicht, inhoud en volume.

Eveneens ontbreekt het de klassen aan een spiegel ten voeten uit om inzicht in het lichaamsschema te ondersteunen.

De meeste kleuteronderwijzers ontwikkelen en maken zelf speelleermaterialen om het onderwijsaanbod te ondersteunen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Vanuit hun dagelijkse werking registreren de kleuteronderwijzers fragmentarisch enkele deelvaardigheden van de ontluikende gecijferdheid. De observaties van de kleuteronderwijzers vertonen nog geen duidelijke doelgerichtheid.

Om zicht te krijgen op wat kleuters al kennen en kunnen, organiseert het kleuterteam een gericht observatiemoment voor de verschillende ontwikkelingsdomeinen. Hierin screenen ze gradueel enkele vaardigheden en competenties. Deze screening is echter niet congruent met het klasaanbod. De vaststellingen richten zich weinig op ontwikkelingsgerichte ondersteuning van de kleuters.

De evaluatiepraktijk vertoont nog onvoldoende evenwicht en doelgerichtheid. Deze leidt al wel tot vaststellen van algemene ontwikkelingsvertraging of – achterstand. Ze geeft nog maar beperkt richting aan passende bijsturingen.

Enkele kleuteronderwijzers evalueren de uitwerking van sommige thema's vrij algemeen maar hun schriftelijke reflecties sturen weinig hun pedagogisch-didactisch handelen bij.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De kleuteronderwijzers vormen zich veeleer een algemeen beeld over de wiskundige ontwikkeling en de wereldoriënterende verworvenheden van de kinderen vanuit het overgangsgesprek en het kindvolgsysteem. De kleuteronderwijzers noteren overwegend globale vaststellingen op basis van hun ervaring en intuïtie. Deze vaststellingen zetten weinig aan tot individuele en systematische hulpverlening.

In onderling overleg delen de zorgcoördinator en de kleuteronderwijzers de kleuters in volgens de fases van het zorgcontinuüm. De rol en de opdracht van de kleuteronderwijzers en van de ondersteunende zorgleerkrachten in de verschillende fases blijft nog onduidelijk. Het kleuterteam staat nog te weinig stil bij een ontwikkelings- en progressiegerichte benadering. De kleuteronderwijzers en het zorgteam leggen weinig concrete interventies, ondersteunende materialen en tussendoelen vast voor een passende ondersteuning.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen van wiskunde in onvoldoende mate. Er zijn grote verschillen in de wijze waarop de onderwijzers dit leergebied didactisch aanpakken. De ondersteuning en de leerbegeleiding zijn onvoldoende afgestemd op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. De leerlingresultaten worden onvoldoende benut bij de bewaking van de onderwijskwaliteit.

Curriculum	De outputresultaten van genormeerde en externe toetsen geven aan dat er
Onderwijsaanbod	hiaten in het onderwijsaanbod zijn.
<i>Referentiekader</i>	De lagere afdeling wil de leerplandoelen bereiken met een onderwijsleerpakket
<i>Planning</i>	dat al verschillende jaren in gebruik is. Het team vergeleek de inhoud van het
<i>Evenwichtig en volledig</i>	pakket met de leerplandoelen maar dit overleg resulteerde niet in een
<i>Samenhang</i>	doordachte bijsturing van het onderwijsaanbod. Het onderwijsleerpakket is
<i>Brede harmonische vorming</i>	richtinggevend voor het aangeboden wiskundeonderwijs.
<i>Actief leren</i>	

De onderwijzers volgen doorgaans de jaarplanning van het onderwijsleerpakket. Voor hun dagelijkse planning gebruiken ze een digitaal planningsdocument.

Sommige onderwijzers bewaken het onderwijsaanbod aan de hand van het digitaal planningsinstrument. De frequentie waarmee ze sommige leerplandoelen aanbieden en de diepgang ervan stelt de doelgerichtheid van het aanbod in vraag.

Het onderwijsaanbod is vrij evenwichtig maar niet volledig. Zo krijgen de leerlingen weinig ervaringsgerichte meetkansen voor de verschillende grootheden. In sommige klassen schraapt de klasleerkracht de toepassing van het geleerde in betekenisvolle situaties. Sommige waardevolle leerinhouden zoals schatten, handelen en verwoorden, het werken met hulpmiddelen zoals de zakrekenmachine worden overgeslagen. Het team beschikt niet over afspraken om de volledigheid van haar aanbod en de essentiële leerinhouden en vaardigheden per leerjaar vast te zetten. De verticale samenhang van dit leergebied steunt op de interne structuur van het onderwijsleerpakket.

Tijdens de lesobservaties stelde de onderwijsinspectie duidelijke verschillen in de kwaliteit van de didactische aanpak vast. De uitgangspunten van goed wiskundeonderwijs zijn leerkrachtafhankelijk. Enkele onderwijzers slagen erin om een actief leerproces te organiseren waarin ze kennis en vaardigheden stapsgewijs opbouwen vanuit betekenisvolle situaties en reële contexten. Na een korte instructie gaan de leerlingen in deze klassen in deelgroepen aan de slag. Ze verwerven er met of zonder hulpmiddelen begrippen, inzichten of procedures met betrekking tot getallen, bewerkingen, meten en meetkunde. De leerlingen leren er door handelen, denken en verwoorden in coöperatieve werk- en groeperingsvormen.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Klasmanagement

Het schoolteam zet de zorgleerkrachten nog onvoldoende planmatig en doelgericht in. Van een doordacht klasmanagement en een effectieve organisatie is nog geen sprake. Zo gaat er kostbare onderwijstijd verloren.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De meeste onderwijzers gebruiken vooral de leermiddelen die bij het onderwijsleerpakket behoren. Bij de jongere leerlingen is dat vrij uitgebreid met heel wat concrete materialen. Het schoolteam maakt geen afspraken over het materiaalgebruik doorheen de opeenvolgende leerjaren. Voor getallen beschikt de school over voldoende leermiddelen. Voor meten en ruimte is de materiële uitrusting ontoereikend om leerlingen voldoende ervarings- en oefenkansen te bieden voor het bereiken van de leerplandoelen. Naar verluidt belemmeren budgettaire beperkingen de materiële uitrusting. Om dit te compenseren ontwikkelen enkele onderwijzers zelf materialen of zetten persoonlijke gebruiksmaterialen in om tegemoet te komen aan de verwachtingen van het leerplan.

In de meeste klassen vormen de didactische wandplaten voor wiskunde een ondersteunend referentiekader voor de leerlingen. In enkele klassen zijn ze door hun geringe formaat echter weinig functioneel. In één klas ontbreken ze volkomen. De onderwijzers verwijzen naar een aanvullend overzicht uit het onderwijsleerpakket waarin de verschillende algoritmen en heuristieken zijn opgenomen. In verschillende klassen benutten de onderwijzers de mogelijkheden van het digitale bord nog te weinig om het wiskundeonderwijs te verlevendigen. Het is nog geen verworvenheid om de beperkte ICT (informatie- en communicatietechnologie) infrastructuur en apparatuur functioneel in te zetten.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De onderwijzers baseren zich vooral op de toetsen van het onderwijspakket om de vorderingen van de leerlingen in kaart te brengen. De meeste onderwijzers analyseren de toetsresultaten. Meestal blijven deze foutenanalyses vrij oppervlakkig. Door de lage scores te markeren krijgen de onderwijzers wel zicht op de leerlingen die het moeilijk hebben. Ze dringen nog te weinig door tot de aard van de fout voor verdere diagnosestelling.

In verschillende klassen zijn er weinig sporen van bijsturing van het onderwijsleeraanbod op basis van de evaluatiepraktijk. Toch zijn er enkele onderwijzers die in hun planning of in de werkboeken een permanente evaluatie bijhouden en daarop aansluitende leerbegeleiding voorzien.

Voor wiskunde neemt het schoolteam genormeerde toetsen af. Deze vertonen een grote uitval. Het lagere schoolteam maakt zelden een grondige foutenanalyse voor de leerlingen die laag scoren. Dit belemmert een doelmatige zorgbegeleiding om individuele leerlingen systematisch en gericht te remediëren.

De leerlingen van het zesde leerjaar nemen deel aan de externe toetsen van de onderwijskoepel van het stedelijk en gemeentelijk onderwijs. De leerlingen scoren op verschillende wiskundedomeinen gemiddeld lager dan de referentiegroep. De school gebruikt de aanwezige outputgegevens nog te weinig om de kwaliteit van het leergebied wiskunde in kaart te brengen en bij te sturen. Daarvoor ontbreekt de grondige analyse van de resultaten.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De evaluatiepraktijk levert een vrij oppervlakkige beeldvorming op over de beginsituatie en de leervorderingen en –achterstanden van de leerlingen. De overgangsgesprekken bieden zodoende weinig relevante informatie op om snel en doelgericht het onderwijsaanbod en de zorg af te stemmen op de beginsituatie.

Elke onderwijzer levert duidelijk inspanningen om de basiszorg te verbreden met de materialen die het onderwijsleerpakket en een digitaal leerplatform hen aanreiken. Zowel de preventieve basiszorg als de verhoogde zorg die het schoolteam opzet, gebeurt veeleer intuïtief. Zelden ligt een grondige beginsituatieanalyse aan de basis van doordachte, planmatige en doelgerichte zorginterventies op klas- of leerlingenniveau. In de meeste klassen blijft het bij momentane, intuïtieve interventies. Die missen de nodige systematiek en deskundigheid om een degelijke preventie en remediëring te realiseren.

In het leerlingvolgsysteem staan veel leerlingen onderverdeeld in fase twee van het zorgcontinuüm zonder indicaties van doelgerichte en planmatige interventies van de school op de onderliggende niveaus. Het overleg tussen de school en de externe zorgbegeleiders levert tussen beide geen duidelijke afstemming op van het aanbod en de aanpak van de geboden zorg. De zorginterventies zijn bijgevolg weinig coherent en missen tevens continuïteit om effectvol te zijn.

3.1.1.6 Lager onderwijs: mens en maatschappij

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen van mens en maatschappij in onvoldoende mate. De visie en de uitgangspunten van het leerplan zijn weinig herkenbaar in de klaspraktijk. Het lagere schoolteam realiseert nog onvoldoende een volledig en evenwichtig onderwijsaanbod. De evaluatiepraktijk is nog onvoldoende evenwichtig en representatief.

3.1.1.7 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt in onvoldoende mate de eindtermen van wetenschappen en techniek. De visie en de uitgangspunten van het leerplan zijn weinig herkenbaar in de klaspraktijk. Het onderwijsaanbod lokt weinig leerlinginitiatief uit om onderzoeken uit te voeren en te experimenteren zodat de leerlingen hun onderzoeksvaardigheid kunnen aanscherpen. De evaluatiepraktijk is nog onvoldoende evenwichtig en representatief.

3.1.1.8 Lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek

Curriculum	Het lagere schoolteam realiseert nog onvoldoende een volledig leerplangericht
Onderwijsaanbod	onderwijsaanbod. Enkele onderwijzers zijn minder vertrouwd met de
<i>Referentiekader</i>	kerngedachten van het leerplan waarbij de 'tien voor wo' hun inhoudelijke en
<i>Planning</i>	didactische bouwstenen aanreikt. Om de volledigheid en de verticale
<i>Evenwichtig en volledig</i>	samenhang in het onderwijsaanbod van beide leergebieden te garanderen,
<i>Samenhang</i>	voert het team vanaf dit schooljaar een onderwijsleerpakket in. De
<i>Brede harmonische vorming</i>	onderwijzers volgen grotendeels inhoudelijk de aangeboden thema's en
<i>Actief leren</i>	onderwerpen. De uitgangspunten van het leerplan zijn nog onvoldoende gekend en weinig richtinggevend voor de onderwijspraktijk.

Niet alle onderwijzers volgen het jaarplan dat het onderwijsleerpakket hen aanreikt. Ze vullen dit aanbod aan met eigen thema's of onderwerpen. Momenteel hebben de meeste onderwijzers nog te weinig zicht op een evenwichtig en volledig aanbod voor een heel schooljaar. Ze leggen overzichtslijsten aan van nagestreefde en nog na te streven leerplandoelen of importeren die uit hun digitaal planningssysteem. De koppeling met de activiteiten of leerinhouden is niet steeds congruent. Een evenwichtige selectie van specifieke focusdoelen in de dagplanning is nog geen verworvenheid. Daardoor komt de doelgerichtheid en de volledigheid van het onderwijsaanbod doorheen de lagere afdeling duidelijk in het gedrang.

De onderwijzers vertrekken veeleer vanuit het onderwijsleerpakket dan wel vanuit de directe leer- en leefomgeving als belangrijk uitgangspunt voor hun onderwijsaanbod. De onderwijzers benutten nog te weinig leer- en ervaringssituaties uit de eigen omgeving waarin de leerlingen zelf waarnemen, experimenteren, vragen stellen en op zoek gaan naar antwoorden. Zo krijgen ze weinig gelegenheid om hun onderzoeksvaardigheid aan te scherpen en hun technische geletterdheid te ontwikkelen. De onderwijzers spelen beperkt in op de natuurlijke zoek- en exploratiedrang van hun leerlingen door uitdagende ontdek- en experimenteerkoffers of onderzoekhoeken aan te bieden. De natuurbeleving richt zich vooral op het bos en het park. De actieve natuurexploratie verruimen vanuit het eigen schooldomein naar de mogelijkheden in de buurt en de ruimere schoolomgeving kent nog groeikansen.

Toch heeft het team aandacht voor een werkelijkheidsgerichte aanpak. Zo organiseren de onderwijzers leeruitstappen, meerdaagse extramurale projectweken of nodigen ze experten uit. Het schoolteam heeft de mogelijkheden om de schoolomgeving planmatig en doelgericht te verkennen nog niet in kaart gebracht. Het beschikt hiervoor nochtans over de interne expertise.

Doorheen de thematische aanpak streven de onderwijzers zowel een horizontale samenhang als een brede vorming na. Leerkrachtafhankelijk zetten ze groeps- en partnerwerk in en schakelen ze ICT in om informatie op te zoeken. In hun onderwijsaanbod leggen ze geregeld linken tussen de verschillende domeinen onderling en opvallend ook naar andere leergebieden zoals onder meer naar wiskunde, Nederlands en muzische vorming. De onderwijzers rekenen voor de verticale samenhang op de opbouw in het onderwijsleerpakket. Hierdoor laten ze waardevolle kansen uit de schoolomgeving liggen. De verkenning van de eigen omgeving stoelt niet op afspraken die een doorgaande lijn in het verwerven van leerinhouden, begrippen, relaties, inzichten, specifieke vaardigheden bevorderen. De chronologische uitwerking van de ruimtekaders vertoont breuklijnen. Sommige elementaire kaarten ontbreken of wenden de onderwijzers minder functioneel aan. Afspraken om intentioneel en systematisch items uit de actualiteit te koppelen aan de aanwezige tijd- en ruimtekaders te koppelen zijn er niet.

Gezondheids-, verkeer- en milieueducatie komen in alle klassen voor maar andere vormen van educaties zoals omschreven in het leerplan komen veeleer schraal aan bod.

Materieel beheer Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	De lagere afdeling beschikt over informatiebronnen en actueel bronnenmateriaal. Budgettaire beperkingen belemmeren de investering in didactische materialen om de eindtermen na te streven en te bereiken. Vooral voor techniek ontbreken noodzakelijke leermiddelen.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De evaluatiepraktijk is in ontwikkeling, maar voorlopig nog onvoldoende evenwichtig en representatief. De meeste onderwijzers gebruiken de toetsen uit het onderwijsleerpakket. Ze leggen het accent op het memoriseren van allerlei wetenswaardigheden. Het team kwam niet tot een gezamenlijk gedragen visie over een meer brede evaluatie, waarbij ze naast de verworven kennis ook de verworven inzichten, vaardigheden en attitudes in kaart brengt. Sommige onderwijzers benutten hiervoor de suggesties uit het onderwijsleerpakket om te experimenteren met andere evaluatievormen.
	De leerlingen nemen deel aan een externe toets van een andere onderwijskoepel. Een grondige analyse van deze leerprestaties voerde de school nog niet uit.

Begeleiding De beeldvorming is vrij algemeen en brengt voor deze leergebieden weinig het
Leerbegeleiding kennen, kunnen en zijn van de leerlingen in kaart. Bij de besprekingen van de
Beeldvorming leerlingen komen de vorderingen binnen deze leergebieden zelden ter sprake.
Zorg

Het zorgbreed werken met aandacht voor talenten en de interesses van de leerlingen is in ontwikkeling. De onderwijzers benutten weinig de binnenklasdifferentiatie om hun didactische aanpak af te stemmen op de noden en de behoeften van de leerlingen.

Professionalisering De lagere afdeling gaat in op het aanbod van de scholengemeenschap om via
Deskundigheidsbevordering een professionaliseringstraject een werkgroep STEM (Science Technology
Interne expertise Engineering and Mathematics) op te richten. Hiermee wil ze het
Nascholingen onderwijsaanbod voor wetenschappen en techniek versterken op schoolniveau. Momenteel is het effect ervan weinig zichtbaar in de onderwijspraktijk.

De school zet de interne expertise nog onvoldoende bewust in om activiteiten te organiseren, te leren van elkaar of om het onderwijsaanbod te verrijken en afspraken te maken over de doorgaande lijn.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'. De organisatie van het welzijnsbeleid getuigt van een systematische risicobeheersing. De school brengt de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne systematisch in kaart. Ze is waakzaam voor mogelijke veiligheidsproblemen en spoort mogelijke risico's en tekorten op door interne en externe controles. De schoolleiding pakt opmerkingen uit verslagen en attesten van die controles systematisch en binnen aanvaardbare termijnen aan. Het schoolbestuur voorziet de nodige financiële middelen om tekorten weg te werken of om oplossingen te financieren. De school investeerde in de uitbreiding van haar infrastructuur. De acute inbreuken op de elektrische installatie werden reeds weggewerkt. De resterende opmerkingen zijn opgenomen in het jaaractieplan. Offerte werd voorgelegd. De plaatsing van veiligheidsverlichting is gebudgetteerd en wacht op uitvoering. De onderwijsinspectie vertrouwt op het beleidsvoerend vermogen van de school en de deskundigheid van de preventieadviseurs om resterende opmerkingen weg te werken en de risicobeheersing verder te versterken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja

Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	neen
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, is er dan een individueel werkplan voor de leerling? (BVR personeelsformatie)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid Niettegenstaande het schoolteam niet beschikt over een expliciete visie op evalueren, wil het wel de competenties van de leerlingen breed in kaart brengen. Een brede evaluatiepraktijk die zowel de cognitieve, de socio-emotionele, de motorische en muzische vorderingen en ontwikkelingen opvolgt, is nog niet operationeel. De suggesties en richtlijnen uit de verschillende leerplannen en de onderwijsleerpakketten vormen nog maar weinig een concrete leidraad voor de huidige evaluatiepraktijk. De onderwijzers proberen wel om voor hun toetsen de minimumverwachting voorop te stellen. Hiervoor hanteren ze soms een norm voor de globale score of voor de afzonderlijke toetsitems.

Ondersteuning In de kleuterafdeling brengen de kleuteronderwijzers fragmentarisch enkele deelvaardigheden in kaart. Aan de hand van een ontwikkelingsgerichte screening willen ze zicht krijgen op een aantal competenties van hun kleuters. Deze screening brengt eerder de beginsituatie in kaart omdat ze niet aansluit bij het aanbod. Daarnaast vormen de diverse observaties van de groepsleerkrachten en de schoolrijpheidstest de basis om de ontwikkeling van de kleuters op te volgen en te registreren. Sommige kleuteronderwijzers leggen weinig het verband tussen een doelgericht aanbod en de aansluitende evaluatie.

In de lagere afdeling vormen vooral de toetsen van het onderwijsleerpakket de basis om zicht te krijgen op wat leerlingen al kennen en kunnen. De meeste leerkrachten maken foutenfrequentielijsten aan maar geen doelgerichte foutenanalyse. Enkele leerkrachten vullen hun beeldvorming aan met dagdagelijkse observaties en evaluaties van de nagestreefde doelen. In sommige klassen experimenteren de klasleerkrachten met alternatieve evaluatievormen zoals peerevaluatie en genormeerde observatie- en screeningsinstrumenten. Deze waardevolle informatie synthetiseren ze weinig in het leerlingvolgsysteem. De genormeerde evaluaties dragen recent bij tot de beeldvorming.

De inventaris van allerlei evaluatiemiddelen in het schoolwerkplan biedt het schoolteam nog onvoldoende handvatten om doelgericht de verschillende aspecten van de totale persoonlijkheidsontwikkeling van de leerlingen op te volgen. De huidige evaluatiepraktijk mist systematiek om observaties, toetsen, overleg en zorginterventies overzichtelijk bij te houden. Een brede beeldvorming van de leerlingen ontbreekt in de voorgelegde registratiedocumenten. Ook de overgangsgesprekken op het einde van het schooljaar geven een te algemeen beeld op de ontwikkeling van de kleuters en de vorderingen van de leerlingen.

Bijgevolg bevatten de leerlingendossiers nog maar beperkt relevante informatie. Het schoolwerkplan voorziet weinig concrete richtlijnen en duidelijke criteria voor een permanente opvolging van het leerlingenwerk en de inhoud van het leerlingendossier. Het biedt het schoolteam weinig houvast voor een evenwichtige proces- en productgerichte evaluatie, die een doelgerichte en planmatige afstemming van het onderwijsaanbod ondersteunt.

- Doeltreffendheid** De weinig geëxpliciteerde visie op evalueren belemmert het schoolteam om de eigen evaluatiepraktijk en de aangewende evaluatievormen en –middelen aan een kritische zelfevaluatie te onderwerpen. Zo komt het er niet achter dat de huidige evaluatiepraktijk nog onvoldoende representatief en evenwichtig is. Daarvoor is de evaluatiepraktijk onvoldoende breed en brengt hij weinig de totale persoonlijkheidsontwikkeling in kaart. Het ontbreekt het team aan duidelijke afspraken en criteria voor de evaluatie van vaardigheden en attitudes.
- Het schoolteam gaat de validiteit en de betrouwbaarheid van de verschillende soorten toetsen nog weinig kritisch na. Enkel de summatieve toetsen en de lange toetsperiode bij de oudste leerlingen laten ze recent weg. Sommige leerkrachten benutten wel de verkregen informatie uit observaties en toetsen voor een bijsturing van het onderwijsaanbod.
- Ontwikkeling** Enkele onderwijzers experimenteren met alternatieve evaluatievormen. Aan de hand van voorbeelden uit recente onderwijsleerpakketten verwerven ze nieuwe inzichten voor een doelgerichte, valide en representatieve evaluatiepraktijk.

4.2 Leerbegeleiding

- Doelgerichtheid** Een schooleigen visie op zorg maakt deel uit van het schoolwerkplan. In de visietekst legt het schoolteam algemene uitgangspunten vast waarbij het de leerlingen indeelt in de verschillende fasen van het zorgcontinuüm. De tekst richt zich vooral op de praktisch-organisatorische uitvoering en biedt weinig concreet evalueerbare doelen en acties. De aanpak van de leerbegeleiding vertrekt weinig vanuit de specifieke leerlingenkenmerken en het pedagogisch project of de schoolprioriteiten om operationele doelen op korte en lange termijn uit te zetten. De implementering van de zorgvisie is vrij recent en hierdoor weinig doorleefd.
- Ondersteuning** Op schoolniveau test het kleuterteam de schoolrijpheid en neemt het een genormeerde test af voor Nederlands. De analyse ervan gebeurt weinig kwaliteitsvol om risicokleuters doelgericht en effectief te ondersteunen. Daarenboven zetten de globale vaststellingen uit observaties weinig aan tot een planmatige differentiatie en zorg op maat van de kleuter. Ook in de lagere afdeling is een kritische en diepgaande analyse van de genormeerde en externe toetsen op klas- en schoolniveau nog niet aan de orde. Bijgevolg biedt de evaluatiepraktijk onvoldoende relevante informatie over de aard van de fouten of de mogelijke onderliggende oorzaken van falen of achterstand. Hierdoor blijven de zorginterventies in de meeste klassen momentaan en vrijblijvend, dan wel systematisch, doelgericht en remediërend.

De zorgleerkrachten werken overwegend op vraag van de klasleerkrachten. Zelden zet het zorg- en leerkrachtenteam voorop welke doelen ze met leerlingen eerst wil aanpakken en welke middelen en tijdsinvestering ze daarvoor voorziet. Het team benut slechts beperkt de diagnostische middelen en remediërvorstellen die het leerlingvolgsysteem hen aanreikt. Dit bemoeilijkt een effectieve en doelgerichte hulpverlening. Het leerlingvolgsysteem geeft een overzicht van de klasgroep in de vier fasen van het zorgcontinuüm. Deze onderverdeling is vrij recent. Hierdoor hebben de leerkrachten nog onvoldoende zicht op de concrete invulling van de fasen. De diverse zorgbesprekingen gebeuren veeleer vanuit de onderwijservaring dan op basis van criteria en relevante informatie uit de evaluatiepraktijk. Hierbij heeft het team wel aandacht voor uitgebreide instructie, herhaling en stimulerende, compenserende en dispenserende maatregelen (sticordi). Elke leerkracht levert inspanningen om de basiszorg te verbreden maar in de meeste klassen gebeurt dit veeleer intuïtief dan wel planmatig en doelgericht.

Nascholing over het M-decreet en de zorgvisie ondersteunt de recente ontwikkelingen op schoolniveau.

Doeltreffendheid De recent ontwikkelde schoolvisie maakt dat het voor het schoolteam nog vroeg is om een grondige zelfevaluatie van de gerealiseerde leerbegeleiding te maken. Toch staat het team geregeld stil bij de nieuwe ontwikkelingen. Deze permanente reflectie blijft vaak te oppervlakkig, zodat relevante conclusies voor bijsturing uitblijven.

De continuïteit in de samenstelling van het zorgteam ontbreekt, zodat het weinig een beroep kan doen op de aanwezige ervaring en deskundigheid.

Het schoolteam benut de beschikbare output en outcomes op leerlingen-, klas- en schoolniveau te beperkt om ook het effect van de leerbegeleiding vast te stellen, te beoordelen en er opties tot verbetering en bijsturing aan te koppelen.

Ontwikkeling De school is op het vlak van de leerbegeleiding duidelijk in beweging. Op basis van de genormeerde toetsen zijn zowel voor spelling als voor wiskunde recent groepsplannen opgemaakt. Dit prille initiatief biedt kansen om stapsgewijs met geschikte leermiddelen een doelgerichte en planmatige leerbegeleiding op te zetten. De groepsplannen missen momenteel nog een deskundige invulling en een grondige beginsituatieanalyse om aansluitend passende interventies op te nemen.

Het handelingsgericht werken en doelgericht een zorgvraag formuleren om passende leerbegeleiding op te zetten, is bij het schoolteam in de ontwikkelfase.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Drie jaar geleden splitste het schoolbestuur deze vestigingsplaats af van de GO! basisschool De Bloemenhof. Zo werd GO! basisschool De Rozen een autonome basisschool. De huidige directeur, die niet uit het team komt, nam het leiderschap op. Samen met de zorgcoördinator bereidt ze de personeelsvergaderingen voor en geeft ze de schoolwerking vorm. Ze wil ervoor zorgen dat de leerprocessen zo goed mogelijk verlopen voor alle leerlingen. Hierbij toetst ze vaak beleidsbeslissingen af bij de zorgcoördinator omdat deze het team beter kent.
- De autonomie van de teamleden is aanzienlijk. Er is weinig gerichte druk of opvolging tot op de klasvloer.
- De grote inzet van de leerkrachten om het breed gamma van lopende en geplande acties en vernieuwingen door te voeren, getuigt van de ontwikkelingsgerichtheid binnen de school. Ze waarderen het leiderschap dat wil inzetten op verandering maar missen gerichte sturing en een gefaseerde en doelmatige aanpak.
- Sedert dit schooljaar volgt de directeur de directeursopleiding van het eigen net. Ze hoopt hierin de nodige expertise en competenties op te bouwen om haar leiderschap te versterken.
- Visieontwikkeling** Het ontbreekt het team aan een gezamenlijke doelgerichtheid om het pedagogisch project vorm te geven. Hiervoor zijn de verschillen tussen de leerkrachten te groot. Onderliggende conflicten uit het verleden belemmeren een gelijkgerichte visie op het pedagogisch- didactisch handelen van de leerkrachten. Sommige teamleden hebben minder voeling met actuele werkvormen en onderwijskundige inzichten. Het team heeft weinig ervaring om het onderwijsaanbod op elkaar af te stemmen. Het schoolwerkplan is hiervoor weinig richtinggevend. Het biedt weinig ondersteuning voor het pedagogisch- didactisch handelen van de leerkrachten. Afspraken zijn zelden formeel verankerd waardoor ze na verloop van tijd verwateren. Daarom heeft het team nood aan een duidelijke profilering en visieontwikkeling. Op de volgende pedagogische studiedag staat het uitschrijven van een nieuwe school- en toekomstvisie gepland waarin de gemeenschappelijke waarden expliciet vorm krijgen.
- Besluitvorming** Op de maandelijkse personeelsvergaderingen komen vooral praktisch-organisatorische onderwerpen alsook de praktische zorgwerking aan bod. Sporadisch reflecteert het team over pedagogisch-didactische onderwerpen. De interne overlegcultuur en de besluitvorming verlopen weinig efficiënt en doelgericht. Dit bemoeilijkt het nemen van concrete beslissingen en het maken van schoolafspraken.

- Kwaliteitszorg** Het schoolteam wendt haar objectieve outputgegevens niet aan om de doeltreffendheid en de kwaliteit van haar onderwijsaanbod op klas- en schoolniveau in kaart te brengen. De school kiest teveel prioriteiten vooral op korte termijn. Zo zijn de vele veranderingen vooral in de lagere afdeling zeer ingrijpend. Door de veelheid aan vernieuwingen ontbreekt het implementatieproces aan diepgang wat een structurele verankering hypothekeert. De aanpak gebeurt nog weinig cyclisch en doelgericht. Het reflectief vermogen om vanuit een degelijke sterktezwakteanalyse de schoolwerking systematisch te evalueren, heeft nog groeikansen. Voor wat de kwaliteitszorg betreft, staat de school aan het begin van een ontwikkelingstraject.
- Talenbeleid** Het schoolteam detecteert aspecten van de taalontwikkeling van de leerlingen en brengt beperkt de talige noden van de leerlingen in kaart. Leerkrachten zorgen voor een klasklimaat en een klasinrichting waarin leerlingen met talige noden zich veilig voelen. Het klasmanagement is er in groeiende mate op gericht om leerlingen met talige noden makkelijker en voldoende aan bod te laten komen tijdens het onderwijsleerproces. Leerkrachten bieden binnen de verschillende leergebieden overwegend taken aan die zowel de zwakkere als de sterke leerlingen voldoende kansen geven om ook op talig vlak te ontwikkelen. Het gebruik van werk- en groeperingsvormen in de verschillende leergebieden die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen is in volle ontwikkeling. Leerkrachten houden bij de evaluatie van de verschillende leergebieden beperkt rekening met de talige mogelijkheden van de leerlingen om te vermijden dat elke toets een taaltest is en de taalzwakkere leerlingen hierdoor lager scoren. Het schoolteam neemt initiatieven om met de ouders, zowel schriftelijk als mondeling, op een heldere en verstaanbare wijze te communiceren.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt.

De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet geleidelijk aan acties op om de doorstroom te bevorderen door STICORDI-maatregelen en de visie op zittenblijven te wijzigen.

Het schoolteam heeft een veeleer beperkte visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties beperkt vanuit operationele doelen.

De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid bereikt. De acties op leerling-, leraren- en schoolniveau die het schoolteam uitwerkt, sluiten gedeeltelijk aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er ook aandacht voor kleuterparticipatie.

Het schoolteam heeft in beperkte mate zicht op de effecten van zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van een beperkt aantal teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers organiseren een gevarieerd aanbod voor de verschillende domeinen van mens, maatschappij en wetenschappen.
- De leerkrachten realiseren een horizontale samenhang tussen de verschillende leergebieden doorheen hun thematische aanpak.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De leerkrachten zetten diverse evaluatiemiddelen in om zicht te krijgen op de ontwikkeling en de vorderingen van de leerlingen.
- De visieontwikkeling op de leerbegeleiding bestrijkt het volledige zorgcontinuüm.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het waarderend leiderschap wil inzetten op verandering.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers kunnen de gradatie in ondersteunende materialen en de consecutieve opbouw van activiteiten versterken.
- De onderwijzers kunnen activerende en coöperatieve werkvormen doelgericht inzetten die de leerlingen stimuleren tot leerlingeninitiatief en ondernemerschap.
- Het schoolteam kan de leerplangerichtheid van het onderwijsaanbod versterken door een deskundige vertaling van de doelen in de onderwijspraktijk.
- Het lagere schoolteam kan de nabije en verdere schoolomgeving beter benutten als uitgangspunt om haar onderwijsaanbod voor mens en maatschappij en wetenschappen en techniek te stofferen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan een evenwichtige en doelgerichte evaluatiepraktijk uitbouwen met duidelijke criteria en afspraken gestoeld op een degelijke leerplanstudie.
- Het schoolteam kan de representativiteit en de betrouwbaarheid van de evaluatiepraktijk opdrijven door te groeien in 'breed evalueren' en zo de beeldvorming over de ontwikkeling van de leerlingen te verbreden.
- Het schoolteam kan haar preventieve basiszorg versterken door het doelgericht plannen van gradueel afgesproken leerlijnen en een ondersteunende didactische aanpak.
- Het schoolteam kan de verhoogde zorg optimaliseren door de probleemanalyse te verfijnen, aansluitend planmatige en doelgerichte interventies te plannen en het effect ervan na te gaan.
- Het schoolteam kan de zorgvisie versterken door de verschillende fasen van het zorgcontinuüm te verfijnen en de rol van de leerkrachten en het zorgteam in de verschillende fasen te concretiseren.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het schoolteam kan haar implementatie- en vernieuwingstrajecten beter faseren en ondersteunen vanuit een doelgerichte nascholing, gerichte druk en coaching tot op de klasvloer.
- Het schoolteam kan de visie en de uitgangspunten van de verschillende leerplannen benutten voor een eigentijdse en toekomstgerichte schoolvisie.
- Het schoolteam kan haar interne kwaliteitszorg optimaliseren vanuit een diepgaande analyse en verwerking van outputgegevens met een duidelijke prioritering van haar werkpunten.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers moeten bij de kleuters alle ontwikkelingsdoelen van wiskundige initiatie nastreven.
- De onderwijzers moeten bij de leerlingen alle eindtermen van wiskunde, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek bereiken.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
 - voor het **kleuteronderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor wiskundige initiatie.
 - voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor mens en maatschappij, wetenschappen en techniek, wiskunde.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **16-03-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.
- voor **de overige erkenningsvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Barbara LECOQ de inspecteur-verslaggever	Nell DE GENDT de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	